

TORONTÁL

Ara	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Vel Bečkerek, Obiljtyeva (Zápolya) u. 1	POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP	Az előfizetés ára:	Ara
1	Telefonszámok: Szerkesztőség 281 Kiadóhivatal 21	Felelős szerkesztő: Dr. MARA JENŐ	Egész évre . 300 D Negyedévre . 75 D Félévre . . . 150 D Havonta . . . 25 D	1
Din	Sürgőnycim: Torontál, Veliki Bečkerek		Hirdetések díjszabás szerint	Din
			Megjelenik naponta délben	

Milkó Izidor.

Diszül szántuk e nevet írásunk fölé, mintahogy Milkó Izidor neve disze és büszkesége a vajdasági magyar irodalomnak. Milkó Izidor 50 év óta forgatja a tollat és ez a toll sohasem termelt mást, mint szépséget és igaz művészetet. Amíg tájékozatlan cikkeket és fontoskodó esszék a vajdasági magyar irodalom létéről és nem létéről adnak céltalan beszámolót, addig Milkó Izidor meg nem fogyatkozó lelkesedéssel és ki nem apadó, mélyből felbukkanó tehetséggel egyre gazdagítja a vajdasági magyar kulturát, és írásainak mindegyike fényesen és kristálytisztán dokumentálja és reprezentálja a vajdasági magyar írás erejét és szépségét. Milkó Izidor most hat kötetet lép a magyar nyilvánosság elé, hat finoman cizellált, művészi elgondolásban ragyogó könyvvel ajándékozza meg a magyar öntudatot és ez a kultúremény megérdemli, hogy jelentősége szerint értékeljük az alkotással együtt az alkotót is.

Mert ha megbecsülés és igaz elismerés jár ki a tehetségnek általában, úgy ennek az őszinte tiszteltnek fokozott mértékben kell megnyilvánulnia azzal az íróval szemben, aki távol a fővárosok hangos sikereket termő életétől, a visszhang nélküli vidéken ontja magából az írásművészet nemes veretű értékeit, mialatt fiatalosan lelkes tekintete sohasem süllyk le a nyugati nivó magas csúcsairól. Milkó Izidornak, a Vajdaságban élő magyar írónak, minden munkája európai érvényű. Milkó Izidor írásai tudóknak egy körülhatárolt terület földrajzi kerelein, szempontjait nem szűkíti az egyszerűbb élet gyöngébb lendülete, gondolatainak szármányai nem utköznek bele a vidéket szegélyező kínai falakba. Milkó Izidor grációzus írása olyan, mintha a francia föld termelte volna, bőles mosolya, derős világnézete a világ bármely tájkán megértésre és szeretetre találna és alakjai, könnyű kézzel megrajzolt emberei mindenütt otthonosak. Milkó Izidor írásai meleg és őszinte életdokumentumok, amelyek gyöngéd érintéssel illetik a lelkünket és tömör tanulsággal gazdagítják az értelmünket, mert ez az író egész értékes énjét átfogó műveltségét és egész teremtő lelkét tudja írásaiban megkapó tisztasággal visszatükröztetni, úgy hogy minden sorában alkotó lelkének egy izzó része remeg. Amellett magyar ez az írás minden ízében, gondolatainak nemes ívelésében, ötletességének tempójában és halk bánatának alkonyi színeiben.

Hat kötetet lép most egyszerre Milkó Izidor a magyar közönség

elő, amely hálás meghatottsággal vesz tudomást arról, hogy hamis minden vád, amely a magyar írásművészet halódását hangoztatja és büszke tekintettel fordul őszhaju, fiatallelkű költője felé, aki egymaga, messzire sugárzó tehetségével, eleven cáfolata ennek a könnyelműen odadobott rágalomnak. Ez a hat kötet villogó fegyverű, bátor kis hadsereg, amely a szépség erejével fogja meghódítani a kételkedő lelkeket és dicsőséget fog szerezni a vajdasági magyar írásnak mindennütt, ahol még fogékonyak a szívek az igazi művészet és a tisztán csengő szó elbűvölő zenéje iránt. Milkó Izidor a mi nagy, igaz értékünk, akire szeretettel és hálával kell gondolnunk, mert ötven esztendő óta áll a tolla a legnemesebb mű-

vészet szolgálatában és ötven esztendő alatt soha sem vált hűtlenné ez a toll a szépség ideáljához.

Milkó Izidort lendületes szónoklatok nem köszöntötték és hódoló küldöttségek nem járultak elébe az ötven év fordulása alkalmából. A mi költőnk nem állott nagyszabású külső ünneplések középpontjában, holott minden ünneplésre és minden hódolatra nagyszerű műljával és ma is csorbítatlanul ragyogó tehetségével hősegesen rászolgált volna. De ha a külső ünneplés görögtüze nem is sistergett fel személye körül, a magyar szívek mélyén ott lángol érte az igazi elismerés és szeretet esőndesen lobogó tüze az őszhaju, fiatallelkű költőért, aki most hat új könyvvel ékesíti a magyar írásművészet kincsesházát. (b. l.)

Nem hívják össze e héten a szkupstinát.

— A „Torontál” beogradi munkatársának telefonjelentése. —

Beograd, apr. 8.

A nagy bizonytalanság, amely a jelenlegi politikai helyzetet uralja, az utolsó napokban különböző kombinációkat váltott ki a politikai körökből. A szkupstina ülésének bizonytalan időre történt elnapolása utáni első napokban a parlamenti pártok és különösen az ellenzéki csoportok azt hitték, hogy az ülést rövidesen újra egybehívják. Később olyan hírek terjedtek el, hogy május közepéig semmi esetre sem hívják össze a szkupstinát, míg tegnap olyan hírek kerültek szárnyra, hogy az üléseket pénteken, legkésőbb szombaton megkezdik.

Ma már ez a kombináció is elvesztette jelentőségét, mert Jovanovity Ljuba házelnök ma találkozza dr. Korosec, Macek és dr. Spaho Mehmeddel, az ellenzék vezéreivel, kijelentette, hogy **senkisé tudhatja, mikor nyílik meg a szkupstina**. Dr. Korosec, Predavec, Macek és Spaho dr. ma délelőtt meglátogatták Davidovity Ljubát és megtárgyalták vele az újabb helyzetet. Értesülésünk szerint az ellenzék a holnap nap folyamán együttes ülést tart, amelyen határozni fog az ellenzék további magatartása fölött.

Az ellenzék magatartásáról olyasféle verziók is kerültek forgalomba, hogy az ünnepek után nem vesz részt a szkupstina munkájában, hogy kimutassa tiltakozását. Ez a

hír azonban úgy látszik nem igazi tolmácsolója az ellenzék hangulatának, mert komoly ellenzéki körökből származó kijelentés szerint, szó sem lehet arról, hogy az ellenzék elhagyja a parlamentet. Minden esetre nyilvánvaló, hogy a politikai hírek, amelyek a két utolsó napon kerültek forgalomba, egymást cáfolják és hogy a kibontakozás ügye még most is olyan nyílt kérdés, mint néhány nappal ezelőtt.

A radikális-párthoz közel álló körökben azt állítják, hogy a radikálisok előkészítettek egy együttműködési lehetőséget a klerikálisokkal és hogy a két párt között már folytak volna is tanácskozások ebben az irányban. Azt is állítják, hogy ehhez a megegyezéshez Pribiesevity is hozzájárulna és hogy ebben az esetben a radikális-párt magához tudná vonni a dzsemijetteket és a német-pártot is, amiáltal a kormány a Radics-párti képviselők mandátumainak igazolása után is tudna dolgozni a parlamentben.

Figyelmet érdemel az a körülmény, hogy az utolsó napokban az udvarban több kihallgatás volt, amelyeknek célja a kibontakozást elősegíteni. Tegnap este dr. Korosec klerikális és dr. Hrasznica **mu-zulmán képviselőket fogadta a király, ma délelőtt pedig Pasity miniszterelnök egy óras kihallgatáson referált a királynak a politikai helyzetről**. A helyzet tisztázásához mindenesetre a koronának is lesz még néhány döntő szava. Beavartottak tudni vélik, hogy ez a döntés két-három napon belül bekövetkezhetik.

A kibontakozás egyedüli lehetősége a választás.

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, apr. 9.

A „Politika” mai vezércikkében a kibontakozás lehetőségéről írva megállapítja, hogy annak egyedüli lehetőségét a választásban látja. A szkupstina összehívása nem vezet célra, mert az a kormány bukását jelentené. A választást pedig Pasity már biztosan elkészítette magának és a mostani koalíciónak.

Radicsék kiterjeszkednek a Vajdaságra.

A „Torontál” tudósítójának távirata

Zagreb, apr. 9.

A Radics-párt és a vajdasági bunyevác és sokác-párt között létrejött a megállapodás a választási listákra vonatkozólag. A megállapodás szerint a bunyevác-sokác-párt Radics-párti listákkal lép föl, de a jelöltek bunyevácok lesznek. A Radics-párt azt reméli, hogy ilyenformán a Vajdaságban 5-6 mandátumot fog nyerni.

Kinevezték Magyarországi pénzügyi főbiztosát.

A „Torontál” tudósítójának távirata

Genf, apr. 9.

A nemzetek szövetségének tanácsa I. Smithet nevezte ki a nemzetek szövetségének budapesti főbiztosává. A főbiztos ugyanazokat a funkciókat gyakorolja Budapesten, amelyeket Zimmermann Bécsben.

Választások előtt állunk.

A „Torontál” tudósítójának távirata

Noviszád, apr. 9.

A radikális-párt bánati és bácskai kerületi vezetősége felszólította az összes járási és helyi szervezeteket, hogy még e hét folyamán kezdjenek élni politikai agitációt a Vajdaságban. Ezeket a gyűléseken a nacionalista-blokk programját kell előtérbe helyezni, hogy mintegy kidomborodjék a jövő választások jelmondata.

A szakértőbizottság átadta jelentését.

A „Torontál” tudósítójának távirata

Páris, apr. 9.

A két szakértő-bizottság délelőtt tíz órakor adta át jelentését a jóvátételi bizottságnak.

A budapesti nyomdászsztrájk.

Budapest, ápr. 9.

A napilapok szindikátusának tegnapi ülésén, amelyen a sztrájkrol tárgyaltak a Népszava képviselője kijelentette, hogy mivel a kormány a közönség tájékoztatására Reggeli Hírek és Esti Hírek címen rendkívüli lapot ad ki, a Népszava sem tartja be az eddigi megállapodást és reggel megjelenik. Ma reggel azután valóban megjelent a Népszava, míg a polgári lapok nem.

A polgári lapok képviselői az értekezleten azt hangoztatták, hogy hasonló esetekben, amikor a Népszavát érte sérelem, ők szolidaritást vállaltak vele. Éppen ezért felterjesztést intéztek a kormányhoz, amelyben előadják, hogy károsnak találják, ha a polgári lapok nem jelenhetnek meg, míg a szélső radikális orgánnum megjelenik és egyoldaluan informálja a közönséget. A miniszterelnökség a bejelentést tudomásul vette.

A grafikai főnökegyesület és a nyomdászszakszervezet főbizalmi férfiai tegnap egy óráig tanácskoztak. A főnökegyesület kijelentette, hogy csak abban az esetben hajlandó a megegyezésről tárgyalni, ha az Athenaeum munkásai azonnal minden feltétel nélkül munkába állanak és a kollektív szerződési réspektálják, továbbá ha a szakszervezet biztosítékot nyújt, hogy hasonló önkényes munkabeszüntetések a jövőben nem fordulnak elő.

A főbizalmi testület a főnökegyesület álláspontját hosszú heves vitában beszélt meg és úgy döntött, hogy a kizárást állják.

Az 1904-ben született hadkötelesek sorozása.

Beeskerek, ápr. 10.

Legutóbb jeleztük, hogy az 1904-ben született hadkötelesek zárós határidőn belül jelentkezni tartoznak. A felhívás, az adatok beszerzése végett volt szükséges. A jelentkezőktől felvették az előírt személyi és családi adatokat s ennek alapján felfektették a nyilvántartást, amelyben megemlítették azt is, hogy kinek a családfenntartója mennyi adót fizet és kiterjedtek az iskolai képzés jelzésére is. A nyilvántartás adatainak felhasználásával elkészítették aztán a sorozási listákat is, melyeket a katonai állítások alkalmával fognak használni a bizottságok.

Cikkünkben azt is megemlítettük, hogy a sorozások Beeskereken minden valószínűség szerint a rendesen jóval később lesznek.

Tegnapra fordulat állott be ebben az ügyben, amennyiben a katonai hatóságok véglegesen kijelölték az idei sorozások idejét. Eszerint a beeskereki kerületi katonai parancsnokság körzetébe tartozó vidéken június elején kezdik meg a sorozásokat, csak annak elvégzése után veszik sorra a beeskereki hadköteleseket. Beeskereken az állítások idejét augusztus 28., esütörtökre, 29., péntekre, 30., szombatra és 31., vasárnapra tűzték ki. Ez alkalommal az 1904-es születésű katonaköteleseken kívül sor alá kerülnek az 1903, 1902, 1901 és 1900-ban születettek közül azok, akiket az előző sorozásokon ideiglenesen alkalmatlannak találtak.

Hogy üritették ki a románok Módost.

A kereskedők és a földművesek „adója”. — Leszerelik a villanytelepet. — Teljesen kifosztották az elmebeteg kórházat. — Pusztá szalmán f-készenek a betegek.

Beeskerek, ápr. 10.

Párdány átvétele után ma délben ünnepélyes formák között hazát eserél az SHS államnak odaitélt Módos község is. A kölesönös megegyezésnek megfelelően a román csapatok pontban tízenkét órára elhagyják a községet és átadják helyüket az SHS katonaságnak. Az ünnepélyes birtokbavétel a kora délutáni órákban fog megtörténni. Beeskerekről különvonaton érkezik Módosra Rajity Szevetiszlav alispán több hivatal vezetőemberével, azonkívül egy szakasz katonasággal és a katonazenekarral.

Munkatársunknak tegnap alkalma nyílt az SHS átvevő-bizottság egyik tagjával érintkeznie, aki pontos adatokat szolgáltatott a román kiürítésről. A kapott információból kiderült, hogy a románok ugyanolyan recipe szerint dolgoztak Módoson, mint Párdányon. A rablást azonban mérsékeltébb formában folytatták, mert a bizottság elnökének, Petkovity Radomir ezredesnek, többszöri közbenjárása után komolyan tartottak attól, hogy beváltja fenyegetését és megszakítja a további átvételi aktus s egyuttal lefújja a zombolyai átadást is.

Mig Párdányon főleg állatokra és természetbeni requirálásokra szoritkoztak, addig

Módoson főleg készpénzben szedték be a „vámot”. Egy pontos névsort fektettek fel a román hatóságok, amelyen huszonhét tehetősebb kereskedő és iparos neve szerepelt. Mindegyiküknél a tegnapi nap folyamán megjelentek a csendőrök és pénzügyőrök és százezer leít követeltek. A felszólítottak természetesen tilakoztak az önkényes kivetés ellen és vonakodtak a kivánságnak eleget tenni. Erre azonban kijelentették, hogy ellenszegülés esetén természetben, áruhan vagy nyersanyagban kárpótolják magukat és a kirótt összegnél nagyobb értéket visznek el. A megszeppent kereskedők és iparosok a román végrehajtó közegek hajthatatlanságát látva, tárgyalásokba boesájtkoztak velük. Eleinte nem akartak tudni a követelés mérsékléséről, később azonban kibécselték a követeléstől összegért hajlandóknak mutatkoztak az eredetileg kívánt összeg leszállítására. A huszonhét kereskedőnek így nagynehezen sikerült

egységére jutnia és fejenként tízezer lejtel meguszta a román impérium hattyudalát.

Néhányan ennél az összegnél többet fizettek, a többit azonban már nem folyt be az állampénztárba, hanem a fináncok és csendőrök házikasszájának céljait szolgálta.

A kereskedők jogtalan megszarolása után sor került a földművelő lakosságra is. Sok sertést, lovat, szarvasmarhát vittek el, azonban mégsem oly nagy számban, mint ahogy Párdányban tették.

Az egyik jómódu szerb gazdától négy lovat vittek el. Az érzékenyen károsult tulajdonos elkeseredésében, nem törődve a szigorú blokáddal, mely alatt a román katonaság az épületet tartotta, amelyben a két delegáció dolgozott, áttörte a katonák sorfalát és a jugoszláv bizottság elnöke elé sietett, akinek elmondta panaszát. Petkovity elnök a konkrét eset kapcsán közölte Draganescu ezredessel, a román bizottság elnökével, hogy abban az esetben, ha nem rendeli el azonnal a jogtalanul elvett lovak visszaszarmaztatását, rögtön beszünteti a további munkát. Az erélyes fellépés használt, amennyiben félóra múlva a román csendőrök, nagy szitkozódások közepette, visszavitték az eltulajdonított lovakat.

A község tulajdonából is elcipeltek minden elmozdíthatót. Tegnap délelőtt eltűnt öt értékes tenyészbika és két apamén. Hogy hová? — arra a szemtanuk szolgálnak magyarázattal, akik látták, amint a román csendőrök elhajtották az állatokat.

A módosi elmeegógyintézetben förtelmes garázdalkodást vittek véghez. Az ágyakról leszedték a fehérneműt, még a szalmazsákokat is magukkal vitték, a szobákból kivették a kályhákat, sok helyütt pedig hiányoznak az ablakok és ajtók is. A szerencsétlen betegek most csupasz szalmán fekszenek.

Tegnap délben megkezdtek a villanytelep leszerelését. A vandalizmusra Petkovity ezredes kijelentette a román bizottságnak, hogy retorzióképpen érendelte a zombolyai villanytelep gépeinek elszállítását. A figyelmeztetés dacára a román munkásokat nem tiltották el a rombolás folytatásától.

A vasuti állomást meglehetősen kímélték. Ugyilátszik szégyelték, hogy az átutazó utasok meglátják az épületen a román kiürítés nyomait.

Az SHS bizottság szabadon járhatott a községben, nyomában azonban mindenütt katonák voltak.

Uj táncok.

Brüsszelből jelentik: A világ legjobb táncmesterei minden esztendőben össze szoktak jönni, hogy az új táncok bevezetéséről döntsenek. — Most Brüsszelben volt tánc-kongresszus. Regnier kisasszony, a brüsszeli opera táncmestere, egyszerre négy új szerzeményét táncolta el partnerével, a Mazouree, Cariatés, Ariette és Francesca című táncokat. A zsüri mind a négy táncot visszautasította, mert népszerűsítésre nem tartotta alkalmasnak. Valentin tanár a Friscot mutatta be. A tizennyolc tagu zsüri három táncot fogadott el a jövő szezonra. Mind a háromnak Lucien Piaus

francia táncmester a szerzője, aki már 1922-ben készen volt a három új táncal, de a kongresszus csak az idén látta elérkezettnek az időt arra, hogy az új figurákat népszerűsíteni lehessen. A három új tánc, amelyekkel a parketten és a teli bálokon sűrűn fogunk találkozni, az El Nigrito, a Samba és a Riviera. Legnépszerűbb valószínűleg a Samba lesz, amelynek főjellegzetessége az, hogy lépése a Java-lépés ellentéte. Egyre két kis lépés, kettőre egy nagy lépés, hat kis csuszó lépés jobbra, hirtelen fordulat és hat kis csuszó lépés balra, újabb hirtelen fordulat, ez a legujabb tánc, a divatos Samba.

HIREK

— ápr. 10.

A bánsági apostoli adminisztrátor Rómába utazik. Rodies P. Rafael, bánsági apostoli adminisztrátor április 21-én hivatalos ügyekben Rómába utazik. Az adminisztrátort kihallgatáson fogadja a pápa, akivel a bánsági egyházi ügyekről fog kimerítően tárgyalni.

A vasárnapi demokrata gyűlésről hozott tudósításunkkal kapcsolatosan pótlólag közlik velünk, hogy szavazás előtt ugyan többen eltávoztak, ezek azonban csak azért hagyták el az üléstermet, mert a vita túl hosszúra nyúlt. Az eltávozókat nem kizárólag Davidovity csoportjába tartoztak, mert a másik frakcióból is csaknem éppen olyan nagy számban hagyták el az ülést.

Az Ady Társaság felolvasó ülése április 13-án, vasárnap délután 4 órakor lesz a Kaszinó kistermében (étterem). Felolvasni fog dr. Farkas Geiza, műsoron lesz még egy vonós-négyes és egy szavaltat is.

A sportpálya ünnepélyes megnyitása. A Hajduk Veljkova (Merey) utcában épült sportpálya ünnepélyes megnyitását április hatodikára tervezték, a közbejött akadályok miatt azonban eltolódott a dátum. Értésülésünk szerint az első footballmérkőzést az új pályán április 20-án vasárnap tartják meg. A megnyitó ünnepségen — értésülésünk szerint — Rajity Szevetiszlav alispán, a pályatulajdonos „Obiljity” egyesület elnöke is részt vesz.

Katonafiúk üdvözlöte. A petrovradini bolnicsarska eseta torontali katonafiúi küldik üdvözlöteket hozzátartozóiknak. Zaplitan József, Bartula Henrik és Koesisan János, Eska, Kaufmann Miklós Szécsány, Simon Dező Gornja Muzslja, Gärtner Péter Ernestovac, Gerztenbüchler Zsigmondfalva, Kolták Ferenc Rudolffsgnad, Gyurkovits Valentin Perlez, Notáros Szvelozár Bótos és Braunko Veliszavliev Beeskerek.

A zsidó ifjusági kultúregyesület rendezésében, Kaufer Leó hegedűművész Rubin Böske zongorakísérete mellett, folyó hó 10-én este 9 órai kezdettel a Chewra-ház termében hangversenyt ad. Jegyek Mangoldnál kaphatók.

Sikkasztó hadirokkant szövetezeti igazgató. Bécsből jelentik, hogy Kantor Rudolf, a bécsi hadirokkant szervezet igazgatója 700 millió osztrák koronát sikkasztott és megszökött. Kantort Budapesten Kerpel Albert álnév alatt a rendőrség letartóztatta.

A kereskedelmi alkalmazottak szervezetének helyi szakszervezete ezennel meghívja a kereskedelmi alkalmazottakat rendkívüli közgyűlésre, mely vasárnap, f. hó 13-án é. e. fél 11 órakor a „Kruna” kávéház helyiségeiben lesz megtartva. Jöjjenek el valamennyien a gyűlésre, mert valamennyiük érdeke ezt megkívánja. Az elnök.

* Kaufer Leó hegedűestje folyó hó 10-én este 9-kor a Chewra-házban.

* Schel Pesach szilviorium fél és 1 literes üvegekben kapható Kohn Ignác bor- és szeszáru kereskedésében Velikibeeskerek, a nagyhid mellett.

Festő- és rajzoló-iskola a központi elemi iskola épületében kedden, esütörtökön 5-6-ig délután és vasárnap 10-12 óra közt az ifjuság részére. Tandíj havonként 50 dinár. Jelentkezni Lazečnikov festőművész, gim. tanárnál.

Kereskedők figyelmébe! Engros gépajókat munkát batist, damast vagy bármily más kelmén előnyös árban végez a „Modni Salon” Szerbtemplom u. 25.

Tudja Ön már hol lehet olesón és jól vásárolni? Hogyne tudnám, már régi dolog, hogy a **Harisnyakirálynál** (Srpski Krana-szálloda mellett) mindennemű rövidáru cikkek a legjobban és legolcsóbban kaphatók. Tessék csak egy próbavásárlást eszközölni és biztosítom, hogy mint állandó vevő fogja a Potven György rövidáruüzletét felkeresni.

Melltartókat francia szabás szerint, gyomorszorítóval is készít a „Modni Salon”.

Kedd, péntek egész nap, szombat d. u., vasárnap délelőtt

gőzfürdő

Gyermekek 5 éves korig nem fizetnek. 583 Dr. Kleitsch.

Átutalásokat és csekkkiírásokat — a fennálló miniszteri rendeletek értelmében — **Wien, Prága, Budapest, Berlin, Temesvár,** valamint a többi összes külföldi piacokra, továbbá exportőrök részére **valutabiztosításokat** legjutányosabban eszközöl a **Nagybeeskerei Takarékpénztár, Veliki Beeskerek, Koronaszálló épület.** Telefon: Pénztár 16 Vezérigazgató 52.

Vas- és fémöntvényeket Krausz-nál, Veliki Beeskerek. — Telefon-szám 329.

Nikkelezni, galvanizálni Krausz-nál Veliki Beeskerek. Telefon 329.

A Tisza ujabb viztömeget kapott a Marosból.

A fenyegető árvízveszedelemre való tekintettel a központi közigazgatási hatóságok táviratilag megkérték a noviszádi telefon- és táviratigazgatóságot, hogy a veszély elmúltáig rendelkezjen el **állandó telefonszolgálatot az összes folyómenti községekben.** A folyamodásra tegnap jött meg a válasz, melyben az igazgatóság közli, hogy a szükséges rendeletet már kiadta az érdekelt postahivataloknak.

Az árvízről ujabb jelentések egyelőre még hézagosak. Megbízható értesülés szerint a töltés mindenütt legalább is egy méterrel magasabb a víz felszínénél. A Dunáról kedvező jelentések érkeznek, amennyiben **Mohácsnál apadást észleltek.** Nagy baj az, hogy a Maros állandóan újabb és újabb vízmennyiséggel táplálja a Tiszát. Szegednél tegnap ismét egy hatalmas hullámtömeget kapott a Tisza, mely visszaszorítja a mellékfolyók — így a Béga — alacsonyabb fekvésű vizét. Örvendetes jelenség, hogy a Tiszának Magyarországon levő mellékfolyói apadnak. Hasonló észleleteket tettek a Bégán és a Temesén, melynek felszíne újabban — rendkívül kis mértékben ugyan — de határozottan eszikken.

Sztaričevićről tegnap telefonice közölték, hogy a Béga átszivárgott a hídól jobb oldalt fekvő nagyki-terjedésű legelőre s azt teljesen víz alá borította.

Helyreállítják Bánságban a megyei utakat.

Uj járési utat építenek Padej és Gyála között. — Elvégeztek az összes terbevetett javításokat. — Tíz millió dinár all rendelkezésre.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, ápr. 10.

A hosszantartó háború alatt és azóta is, mint ismeretes, nem igen javították az utakat, melyek ily körülmények között, hova-tovább járhatatlanná váltak. A háború tartama alatt a hatóságok gondja más ügyek felé terelődött s annak befejezése óta meg a pénzühiány és a megsokszorosodott szükségletek kielégítése késleltette a fontos utmunkálatok elvégzését. Az elmúlt évben már nagyobb mértékű javításokat végeztek és nagyobbrészt keresztülvitték az utak jókarbantartására szükséges intézkedéseket. Az idén a tavalyinál lényegesen nagyobb programot dolgoztak ki, mely fel fogja ölelni az összes javításra szoruló megyei utak helyreállítását.

Illetékes helyről szerzett értesüléseink szerint a **perlez-titeli, panesevó-kovini, bavaniste-kovini** utak kijavítására megszavazott hiteletet felsőbb helyen már jóvá is hagyták, úgy hogy amint az időjárás megengedi, megkezdhetik a munkálatokat. Az előkészületek már megtörténtek és a felemlített akadály elhárításával már semmi sem fogja késleltetni az utmunkálatok elvégzését. A **Velikakikinda és Ada között húzódó megyei ut** kijavítása, mely szintén elhanyagolt állapotban van, **hasonlóképpen programon van.** Az erre a célra meghatározott hitel, jóváhagyás alatt áll s amint a szükséges megerősítés megérkezik, hozzáláthatnak a kidolgozott tervzet megvalósításához, mellyel a két virágzó helység jobb közlekedési uthoz jut.

A múlt évben az utjavítások nagyrészt nem tudták elvégeztetni, mert az utbizottság határozatait nem erősítette meg idejében a belügyminisztérium. A döntések még mindig a minisztériumban hevernek. Amint megtörténik a jóváhagyás, haladéktalanul elvégzik a múlt évről maradt munkálatokat is. Értesülésünk szerint most a határozatok jóváhagyása körüli eljárást **módosították,** helyesebben oly megoldást találtak, mely megrövidíti a hosszadalmas elintézt és

lehetővé teszi, hogy az utjavításokat időről-időre rövid idő leforgása alatt megindíthassák.

Megbízható helyről szerzett információ szerint, összesen **négyszáznoleven kilométeres ut kerül javítás alá,** amelyen a jelek után itélve rövidesen megkezdődhetik a munka. Az előkészületek már megtörténtek s amint a helybenhagyó rendelet megjön, kiirhatják az árlejtést. Ajánlattevő bőven van s így ez sem fog akadályt okozni.

A megyei utakon kívül programon szerepel egy járési ut helyreállítás is, még pedig a **Novibecsej—Kumán—Melenci—Torda** közötti szakasz, melyre máris erősen készülődnek.

Javításokon kívül új ut építésével is foglalkoznak. Többek között a **megvalósulás stádiumába került az a terv is, hogy Padej—Szetinikola—Osóka—Obilityevó—Novakanjisa—Krsztur és Gyála között a magyar határig járési utat készítsenek.** A kezdeményezők most folytatnak tárgyalásokat az érdekelt községekkel. Az eddigi megbeszélések után itélve, sikerül az eszme megvalósítása.

A javításokra megvan a szükséges fedezet. Az uti-alap jövedelméből erre az évre nem kevesebb, mint hat millió 800.000 dinár esik, ezenkívül pedig a múlt évről még felhasználatlan maradt 2.700.000 dinár, mely szintén rendelkezésre áll. **A közel tíz millió dináros töke birtokában a tervbe vett munkálatokat akadály nélkül elvégezhetik.**

Az országos, illetve állami, megyei, járési és községi utakról most pontos leírást készítenek, melyet a közeljövőben nyomtatásban is megjelentetnek. A füzetben precizen megjelölik az utak hosszúságát, szélességét, kezdő- és végpontját, az anyagot, melyből készült, teherképességét és egyéb tudnivalókat.

Ezzel egyidejűleg azon is dolgoznak, hogy új utjelzőtáblákat állítsanak fel a községek határában, mivel sok helyütt már hiányoznak a jelzők, vagy pedig erősen megrongálódtak.

TÖZSDE

Április 9

Beograd. (Zárlat.) London 351.50, Páris 487, Newyork 80.60, Genf 1417.90, Milano 359.25, Prága 241.35, Bécs 0114, Bukarest 42, Budapest 0122, Amsterdam 30.60.

Zürich. (Zárlat.) Berlin 124 és fél, Budapest 00080, Newyork 571, Milano 2545, Prága 1695, Wien 00080 és fél, Szófia 415, Bukarest 295, Beograd 705, London 2474, Páris 3410.

Budapest. (Zárlat.) Dinár 950—980, Lei 400—420, Font 333700—343700, Lira 3450—3560, Dollár 77200—79500, Szokol 2285—2370, Osztrák korona 10855—11185, Napoleon 269800, Takarékkorona 114.

Az értékpapirpiac.

(Árak 1000 koronákban — Zárójelben a legutóbbi záró árfolyamok.)

Angol-Magyar	(97 1/2)	90
Magyar Áll. Hital.	728	700
Pesti Magy. Keresk.	(1720)	1845
Leszám. és Pénzv.	(108 1/2)	103
Pesti Hazai	(5360)	5150
Hermes váltóüzlet	(73)	74
Salgótarjáni	(720)	782
Rimamurányi	(175)	155
Égisz	(58)	55
Dél cukor	(730)	720

Különleges **modellkalapok, ruhák, bluzok, jumperek** érkeztek! **Alakítást, kalapvasalást** jutányos áron vállal **Aszlányi Julia, Velikibeeskerek** Nemanjina-utca 7. szám, Tunner-ház.

Polgármesteri hiv. Velikibeeskerek.

6345—924. szám.

XV.

FÜRDŐÉPÍTÉS.

A városi fürdő építése céljából az újabb árlejtés f. é. április hó 29-én délelőtt 10 órára iratlik ki, amely a polgármesteri hivatalban fog megtartatni.

Feltételek nincsenek, hanem ajánlattevőre bizatik, hogy milyen feltételek mellett hajlandó egy modern fürdő felépítésére.

Az ajánlatban felemlítendő, milyen fürdő lesz építve, hány medencével avagy káddal.

Az ajánlatához csatolandó a tervrajz és költségvetés.

A tervrajz és költségvetését a város nem fizet.

Az ajánlattevő befektetheti az építkezésbe saját tőkét azon feltétel mellett, hogy több éven át élvezze a fürdő hasznát és azután az épületek a város tulajdonába mennek át.

Mivel a fürdőépítésre szükséges összeg nincsen az idei városi költségvetésben felvéve, úgy a kifizetés csak a jövő évben történhetik.

A fürdőhöz szükséges hely ott van, ahol a régi fürdő, azaz a Plank-kertben s így a fürdő kibővítéséhez, valamint az esetleg szükséges más helyiségekhez és büféhez a tér biztosítva van, azon esetben pedig, ha egy szanatórium is emeltnék, úgy az egész Plank-kert rendelkezésre lesz bocsátva.

Az ajánlatok f. é. április 29-én d. e. 10 óráig adandók be a polgármesteri hivatalnál.

Az ajánlatok 100 dináros bélyeggel látandók el és a borítékra irandó: „Ajánlat fürdő építésére”.

Velikibeeskerek, 1924. évi április 5-én.

Aleksity s. k., polgármester.

Polgármesteri hiv. Velikibeeskerek.

5687—924. szám.

XIV.

MÉRLEGBESZERZÉS A VÁROSI VÁGÓHID RÉSZÉRE.

Egy új, a városi vágóhid területén felállítandó és marhák mérésére alkalmas mérlegre az árlejtés ki-iratlik.

1. Egy fikszirozott, kerítéssel ellátott 2-00 M.—3-00 M. dimenziójú és 4000 kg mérőképes mérlegre.

2. A mérleg használat után egy egykaru emeltyűvel ismét visszahelyezhető legyen fikszirozott alapra.

3. A hídészka struktúrája 3" tölgyfából kell hogy legyen, a szükséges külső vasalásokkal.

Az ajánlatok legkésőbb f. é. május 10-én d. e. 10 óráig adandók be a polgármesteri hivatalnál 100 dináros bélyeggel ellátva.

Biztosíték fejében 2000 dinár fizetendő be a városi pénztárba és az erről szóló nyugta az ajánlatához csatolandó.

Velikibeeskerek, 1924. április 2.

Aleksity, polgármester.

Leszingova (Kossuth) utca
119.6. számú

ELÁZ

szabad kézből eladó.

Bővebbet ugyanott Tilinger Mihálynál.

690

310-924. szám.

687

Hirdetmény.

Folyó évi április hó 13-án d. u. 2 órakor Mihajlovó községében 2 darab tenyészkan nyilvános árverés útján eladatik.

Mihajlovó, 1924. április 2. án.

Községi előljáráóság.

Hirdetmény.

A Szlov. aradáci evang. hitközség f. évi április 27-én d. u. 2 órakor árlejtést tart a parochia és templom tatarozása és meszelésére (a torony-nyal).

A feltételek naponta megtudhatók a fenti hitközség irodájában. Az ajánlatban kitüntetendő, vajjon az anyagot a vállalkozó adja-e vagy pedig a hitközség szolgáltatja azokat. Az ajánlatok a Szlov. aradáci evangélikus parochia hivatalánál adandók be f. hó 26-ig. Biztosíték 10%.

A hitközség fenntartja magának a jogot, hogy tekintet nélkül az ajánlatokban elért árakra, újabb árlejtést írjon ki, vagy hogy a munkával bárkit megbizson.

678

Az elnökség.

Helybeli bor- és szeszáranyag-kereskedő cég egy jól bevezetett

672

ügynököket

keres. — Cim a kiadóhivatalban.

Két jöházból való fiu

tanoncnak

660

felvétetik

Sztajkov Milos

fűszerkereskedésben Velikibeeskerek, Brigadira Risztitya (Aradáci) u.

Különbejárati butorozott szoba teljes ellátással kiadó.

Ugyanott boltiállvány és egy vasredőny eladó.

Petrogradszka (Melencei) u. 45. szám.

Ház azonnal eladó.

Vétel esetén beköltözhető. Bővebbet Gundulityeva (Toldy Ferenc) utca 18. szám alatt. 676

Ugyanott egy mángorló eladó.**Kétszobás lakás mellékhelyiségekkel**

lehetőleg az amerikai városrészen, kerestetik.

Ügynökök díjaztatnak. — Cim a kiadóhivatalban. 688

Legolcsóbb**bevásárlási forrás**

arany-, ezüstékszerek és antik tárgyakban

özv. MESZNIK R.-nél

Gimnazijska (Gimnázium) utca 72. szám, bent az udvarban, vagy Dojkovity és Petrovacki üzleten keresztül. 639

A kiadóhivatal telefonja — 21.

A szerkesztőség telefonja 281.

A legjobb és legolcsóbb

kalapbevásárlási forrás

uri-, gyermek- és leány nemez- és szalmakalapokban

Bukovác Jánosnál

van, a „Srpska Krana“-kávéház mellett.

Nagy választék:

Sport-, férfi- és gyermeksapkákban, ugyszintén uri- és nőifehérművekben, matrósapkák, matrósbluz, gyermek apacsingek, gallérok, kézelők, nyakkendők, sétapálcák, eső- és napernyő, férfi-, női- és gyermekharisnyák, kezttyük, stb.-ben. Kiselejtezés végett alanti árak mélyen leszállított áron kerülnek kiadásra: csipkék, szalagok, gombok, tekeresselymek, műselymek, kötőpamutok stb.

800 pár cipő!

Sikerült egy nagyobb partie női-, férfi-, gyermek- és leánycipőt vásárolnom, melyet a husvéti ünnepek alkalmából mélyen leszállított áron kiadásra hoztam. Ugyszintén ajánlom saját műhelyemben készült cipőmet! Mérték szerinti rendeléseket a legszebb kivitelben, valamint javításokat a legbiztosabb árak mellett vállalom!

BUKOVÁ CZ JÁNOS,

a „Srpska Krana“-szálló mellett.

A legújabb és legdivatosabb tavaszi divataru!

Nagy választék férfi- és nőiingekben, nyakkendőkben, női-, férfi- és gyermekharisnyákban, minden színben és nagyságban, férfi- és nőikezttyük, klepp- és valence-csipkék, mindenféle szabóru.

Nagy választék kozmetikai és szagosító cikkekben, valamint rövidárakban, igen alacsony áron, csekély haszon mellett.

— Különösen felhívjuk igen tisztelt vevőink figyelmét —

10% árelengedésünkre,

amely a husvéti ünnepekig érvényes és amely százalékot a vételárból mindenkor levonásba hozunk. — Aki jól és olcsón akar vásárolni, az forduljon

Gruncsity és Bakity rövidáruüzletéhez

a Szerb Korona-szállodával átellenben. 685

Üzlethelyiség teljes berendezéssel

Velikibeeskereken a Főutcán

május elsejére átvehető.**Ugyanott két darab páncélszekrény eladó.**

Cim a kiadóhivatalban. 689

Reiter László Szubotica.

Telefon 286.

688

Telefon 286.

0.5 lóerőtől 250 lóerőig minden feszültség (Volt) mellett gyárt és rövid idő alatt szállít: Egyen- és forgóáramu elektromotorokat, dinamókat, generátorokat és transzformátorokat. Külön javítási osztály. Végez újratekereséseket, csapágyak javítását egy fázisról három fázisra, áttekereséseket és minden szakszerű javítást a legjobban és leggyorsabban.

Hamburg-Délamerikai Gőzhajózási Társaság

A legnagyobb, leggyorsabb és legszebb hajók I., II. és III. osztályu fizető, valamint ingyen utasok részére. A transzportok indulnak minden 9-ik napon Argentínába, Braziliába, Uruguayba. Felvilágosítás ingyen, magyarul németül s szerbül.

Vel. Beeskerek, Aleksandrova ul. 27. • Beograd, Balkanska ul. 49. • Zagreb, Šenoina ul. 30.

Nyomatott Pleitz Fer. Pálnál, Veliki Beeskerek.

Kiadja Pleitz Fer. Pál.